

Koli kutsuu luokseen vuodesta toiseen

9.6.2022 klo 14:30

Kolin kansallispuisto lukeutuu Suomen suosituimpien luontokohteiden ja nähtävyyksien joukkoon. Kansallispuiston täyttäessä 30 vuotta, SKS halusi tietää, millaisia muistoja ja kokemuksia tähän kuvankauniiseen ympäristöön liittyy.

Koli on lähes jokaiselle suomalaiselle tuttu Pohjois-Karjalan Lieksassa sijaitseva vaara, jonka korkeimmilta kohdilta avautuu ikoninen järvimaisema Pieliselle. Maisemaa on kutsuttu

 liianismin ja kansallisromantiikan innoittamana Suomen kansallismaisemaksi, joka on

inspiroinut myös monia taiteilijoita. Mainittakoon heistä esimerkiksi Eero Järnefelt, Jean Sibelius ja Juhani Aho. Kalevalainen maisema pitää sisällään myös monia uskomuksia ja pyhiä paikkoja Kolin kansallispuisto puolestaan aloitti toimintansa vuonna 1991.

Lapsuuden maisema, rauhoittumispaikka, treffipaikka, hiihtolomakohde, hengästyttävän rankka vaellusreitti, sielunmaisema... Muiden muassa tällaisia merkityksiä Koli kantaa suomalaisten mielissä keruuvastausten mukaan. Vastaajat olivat vierailleet Kolilla niin yksin kuin yhdessä, ihastellen maisemia kaikkina vuodenaikoina. Helmikuussa 2022 päättyneeseen *Kolin kutsu* -muistitietokeruuseen saapui 45 vastausta, 17 kuvaa ja yksi äänite. Vastauksia saatiin eri puolilta Suomea niin paikallisilta asukkailta, Kolilla vierailleilta turistimatkoilijoilta sekä heiltä, jotka eivät ole koskaan paikan päällä käyneet. Täältä eräänlaiselta suomalaisuuden symbolilta onkin ollut vaikeaa välttyä kulttuurin parissa, kuten eräs vastaaja kertoo: *”Koli on minulle tuttu vain taiteesta ja televisiosta. Se on sen verran useasti eri yhteyksissä tullut esiin, että se on tunnistettava maisema”*.

Vastaukset sisältävät muistoja 1940-luvun sota-ajasta aivan viime vuosiin asti. Koli merkitsee monelle vastaajalle sukujuuria ja lapsuusmuistoja. Kirjoituksissa muistellaan kylän asukkaita, lapsuuden kesiä ja mummolaa. Koli on toiminut myös työpaikkana erinäisten ammattien harjoittajille niin kesätöiden merkeissä, kuin yritystoiminnassakin. Moni halusi kertoa juuri ensimmäisestä vierailustaan Kolilla – joka harvoin on jäänyt viimeiseksi. Iso osa muistoista liittyy hiihto- tai kesälomamatkoihin perheen kanssa, joihin kuuluu usein laskettelu, retkeily ja muistot Kolin hotellista ja ravintolasta. Mielenkiintoa ovat herättäneet erityisesti kisko- ja maisemahissit.

Yhteistä lähes kaikille vastauksille on se, että Koli on jättänyt lähtemättömän vaikutuksen vierailijoihin iästä riippumatta. *”Pyrin käymään Kolilla eri vuodenaikoina. Aina löydän jotakin uutta: polun mutkan, kiven, käkkyrämännyn, uuden taivaan ja toisenlaisen sinen vaarojen päällä. Kolilla on hyvä energia: sen vaistoa jo Jerontien mutkasta tai Räsävaaran tienhaaran ohitettuaan. Tänne minä kuulun.”* Kirjoituksissa toistuu luonnon ihannointi ja vangitsevat maisemat, jotka kauneudellaan vievät murheet mennessään ja rauhoittavat levottoman mielen. *”Kolin laella tunnen olevani osa Kolin kaunista luontoa ja rauha täyttää sieluni”*, luonnehtii yksi vastaajista.

Toisinaan vastauksissa paistaa puhdas realismi, joka saattaa poiketa matkailumainosten nauravaisista lapsiperheistä tai auringonpaisteessa reippailevista nuorista. *”Rento reippailu olikin mäkien nousua verenmaku suussa ja lounastauko nuotion ääressä pakollista tankkausta. Kansallismaiseman ohi mentiin että heilahti, todettiin vain, että: ’No siinä se nyt on.’ ”*, kirjoittaa eräs vastaaja.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Metsähallitus järjestivät *Kolin kutsu* -muistitietokeruun 1.10.2021–28.2.2022. Vastaukset on arkistoitu SKS:n arkistoon.

Kiitämme lämpimästi kaikkia keruuseen osallistuneita! Vastaajien kesken arvotut kirjapalkinnot on toimitettu voittajille.

Lisätietoja:

SKS:n arkisto, keruu@finlit.fi

[← Palaa takaisin](#)

